

מדריך בנק הפועלים לשמירה על הסביבה

רעיונות לשמירה על הסביבה

קיימות ואחריות חברתית הינה תפישת עולם בוגרת והומנית שמחייבת כל אחד מאתנו להתייחס למרקם החיים סביבו באותה מידת אחריות, הגינות ואהבה שהוא מתייחס לעצמו. הטמעה של הבנה כזו תאפשר לנו ולדורות הבאים להמשיך ולהתקיים. מכאן המושג -קיימות.

כי לחיות עם הסביבה - זה בידיים שלנו. נשמח לקבל רעיונות נוספים לתיבת הדואר של אחריות חברתית באתר הבנק. הרעיונות מוגשים באופן תמציתי ומחולקים לשלוש קטגוריות - אנרגיה, מים ומיחזור. כל רעיון בנוי משלושה חלקים:

בנק הפועלים אימץ תפיסה זו ומיישם אותה בתהליך מתמשך באופן מעשי בחיי היום יום, כלפי עובדיו, כלפי החברה והקהילה וכלפי הסביבה. הסביבה שבה אנו חיים נפגעת מדי יום על-ידי כל אחד מאתנו - בבית, בעבודה, בדרכים ובטבע. התחממות יתר של כדור הארץ, כריתת יערות, זיהום קרקעות, ניצול יתר של משאבי הטבע ועוד מאיימות על המשך קיומנו. עם זאת, לכל אחד מאתנו יש את היכולת לשנות את המצב ולנקוט פעולה.

בנק הפועלים מציע לך מגוון רעיונות לשמירה על הסביבה הקרובה אליך. רעיונות אלו מתעדכנים ונערכים ממקורות שונים על ידי עובדי הבנק למענם ולמענך.

מה? הפעולה שכדאי לעשות.

למה? הסיבה לביצוע הפעולה.

איך וכמה? מידת החיסכון לך והתועלת לסביבה

אנרגיה

מרבית האנרגיה אותה אנו צורכים היא אנרגיה המופקת מדלקים (פחם, נפט, עץ). בתהליך הפקת האנרגיה, נפלטות כמויות עצומות של גז פחמן דו-חמצני, מתאן ותחמוצות חנקן לאטמוספירה. גזים אלו נמנים על הגורמים המרכזיים לשתי בעיות בתחום הסביבה: זיהום אוויר והתחממות גלובלית (Global Warming). שימוש חסכוני באנרגיה יתרום לסביבה ויביא לחסכון כספי.

לפחות לא בצורה שאנו מכירים אותם. אך תוספת של גזי חממה כתוצאה משימוש באנרגיה גורמת לכליאת יתר של חום על פני כדור הארץ וכך מופר האיזון הטבעי ונוצרת באופן הדרגתי עליה מסוכנת בטמפרטורות.

זיהום אוויר נגרם בתהליך שרפת הדלק במכוניות, במפעלי תעשייה וכן מתהליכי הפקת אנרגיה במשק. אוויר מזוהם גורם לבני האדם למחלות רבות ובעיקר מחלות נשימה כמו אסטמה. בישראל, זיהום אוויר הורג מעל 1,000 אנשים בכל שנה!

חסכון בחשמל במשקי הבית

למשקי הבית הפרטיים יש הוצאות כספיות על החשמל שנובעות משימושים במכשירי החשמל השונים ונתפסות כהוצאות קבועות והכרחיות. בעזרת ידע וסדרה של פעולות לא מורכבות, ניתן להגיע למצב של שליטה על ההוצאות, למניעת גידולן ואף לחסכון של עד 20% ביחס להוצאות במצב בלתי נשלט. כלומר, **בראייה שנתית, לאחר נקיטת פעולות ההתייעלות האנרגטית, משק בית ממוצע צפוי ליהנות מכחודש וחצי של צריכת חשמל חינם.**

התחממות עולמית - העלייה בטמפרטורה הממוצעת בכדור הארץ בשנים האחרונות גורמת לשינויי אקלים, עם תוצאות הרסניות - המסת קרחונים, תהליכי מדבור, עליית פני הים ועוד, עד כדי סכנה להמשך קיומנו על פני כדור הארץ. מחקרים מצאו התאמה בין עליית הטמפרטורה לבין עלייה בכמות הפחמן הדו חמצני וגזי חממה נוספים באטמוספירה. גזי החממה גורמים להגברת אפקט החממה - תהליך בו גזי חממה באטמוספירה גורמים להחזר הקרינה הנפלטת מכדור הארץ. אפקט החממה בבסיסו הינו "טוב" ובלעדיו לא היו חיים.

רעיונות לחסכון בחשמל

מה? שימוש חסכוני ונכון במזגן

למה?

יישום סדרה של פעולות כמוצג להלן עשוי להביא בחסכון בצריכת החשמל עבור המזגן בלמעלה מ-25% ולהביא גם לחסכון משמעותי בחשבון החשמל.

איך?

וכמה?

- כווננו את טמפרטורת העבודה בטווח קבוע בקיץ על $23-21.5^{\circ}\text{C}$ ובחורף $23-25^{\circ}\text{C}$. כל חריגה של מעלה אחת מעלה את הצריכה ב-5%; שינוי של 2 מעלות יחסוך 1000 ק"ג פחמן דו-חמצני בשנה וכ-500 שקל בשנה, לכל מזגן בבית.
- אחת לשלושה חודשים וודאו ניקיון סוללת העיבוי (הנמצאת בחלק האחורי של היחידה החיצונית) מאבק, בוץ, שומנים הנדבקים לסוללה במהלך הפעילות השוטף של המזגן עקב הפרשי טמפרטורות, לחות יחסית, גשמים, רוחות ועוד;
- רצוי לנקות את המסנן לפחות פעמיים בשנה על מנת להקטין את צריכת האנרגיה של המזגן. מסנן מאובק יכול להעלות את צריכת החשמל במזגן בעד 30% ולגרום לעליה בחשבון החשמל של מאות ש"ח בשנה.
- הפעילו את המזגן כ-30 דקות מראש לפני הכניסה הביתה במצב הקירור, באמצעות שעון תזמון/טיימר. זאת, במטרה להוריד את הלחות היחסית טרם השימוש ולהימנע מהפעלת המזגן בעומס מלא;
- בעת הפעלת המזגן וודאו שסגרתם פתחים, חלונות, דלתות. כמו כן, וודאו שניתקתם חללים מיותרים למיזוג בתוך הבית ע"י סגירת דלתות פנים.

מה? שימוש נכון וחסכוני בתאורה ובהצללה

למה?

יישום של סדרת פעולות אלה ואחרות עשוי להביא לחסכון בצריכת החשמל עד 25%.

איך?

וכמה?

- החלפת נורות ליבון: מרבית האנרגיה שנורות הליבון צורכות משמשת לחום ולא לתאורה. כתוצאה מכך מבזבזות נורות הליבון אנרגיה. בנוסף, אורך החיים של נורות חסכוניות גדול פי 6-10 מנורות ליבון. נורות חסכוניות צורכות 80% פחות חשמל מנורות ליבון רגילות- חסכון של 70 ק"ג פחמן דו חמצני בשנה. נורה חסכונית יקרה יותר, אך הרווח כתוצאה מהחסכון באנרגיה מכל נורה הינו יותר מ-300 ש"ח.
- קיימים בשוק שלושה סוגי נורות: לבן, צהוב (נקרא גם "לבן חם") ותכלת. החליפו את נורות הליבון הבזבזניות והמחממות בנורות ניאון (CFL, T5, T8) או LED. כל נורה חדשה הדולקת כ-5 שעות ביממה תחסך כ-60 ש"ח בשנה;
- התקינו מתגי "דימר" (עמעם) להפעלת התאורה בעוצמות משתנות;
- כבו את האור ביציאה מהחדר: נורות חשמל מופעלות שלא לצורך צורכות חשמל מיותר ומחוללות חום. אור דולק במשך לילה שלם צורך אנרגיה המספיקה להכנת 100 כוסות קפה;
- התקינו צלונים על החלונות בחזיתות הדרומיות והמערביות;
- סגרו תריסים/ווילונות בחלונות החשופים לקרינת השמש הישירה למניעת חדירתה לחלל החדר וחימומו;
- במידת האפשר השתמשו בתאורה טבעית בשעות האור;

רעיונות לחסכון בחשמל

מה? הפעלה חסכונית של המקרר הביתי

למה? יישום של פעולות אלה עשוי להביא לחסכון של למעלה מ-25% ולחסכון כספי.

- **איך?** כווננו את ווסת הטמפרטורה (תרמוסטט) בתא הקירור ל- 3-5 °C;
- **וכמה?** אחת לחצי שנה נקו את שטח הגומי ומסגרת המקרר שבאים במגע האחד עם השני, לשמירה על אטימות אופטימלית ועל גמישות הגומיות. (ניתן למרוח שכבה דקה של וזלין על גומיות האטימה לאחר ניקוי);
- קבעו מרווח מינימאלי של 10 ס"מ בין המקרר לדופן הקיר האחורי;
- אל תכניסו מזון חם למקרר (המתינו עד להשוואה עם הטמפרטורה הממוצעת של חלל הבית);
- אחת לחצי שנה, וודאו ניקיון סוללת העיבוי (הנמצאת בחלק האחורי) מאבק, שערות ולכלוך אחר;

מה? הפעלה נכונה וחסכונית של מכונת הכביסה

למה? יישום של סדרת פעולות אלה עשוי להביא לחסכון בצריכת החשמל עבור הכביסה של עד 25%.

- **איך?** הטעינו את המכונה קצת פחות מכמות הכביסה המכסימלית לה מיועדת המכונה (הטענה עודפת תגרום לירידה ביעילות הסחיטה, ולבלאי מואץ עקב משקל יתר);
- **וכמה?** כביסה בקיבולת מלאה במקום הפעלת שתי תוכניות חסכוניות. התוכנית החסכונית של מכונת הכביסה אמנם צורכת פחות חשמל מהתוכנית המלאה, אך הפעלת שתי תוכניות חסכוניות עם חצי מקיבולת מכונת הכביסה צורכת כ- 45% יותר חשמל מהפעלה אחת בקיבולת מלאה. בהנחת חישוב של 5 מכונות בקיבולת מלאה בחודש ניתן לחסוך כ- 200 ש"ח בשנה!
- כווננו את טמפרטורת המים במכונת הכביסה לטמפרטורות נמוכות. מעבר בין 60 מעלות ל-40 מעלות יקטין את צריכת החשמל ב-70%. כיוון נכון של חימום המים יביא לחסכון של כ-300 ש"ח בשנה;
- השתמשו באבקות כביסה המיועדות לטמפרטורות נמוכות 30-50 °C (למניעת חימום יתר של המים ובזבוז החשמל);
- בחרו לרכוש מכונת כביסה בעלת כמות סיבובים גבוהה (הכביסה תצא יבשה יותר ובכך תימנע צורך בייבוש ארוך ואולי גם בשימוש במייבש כביסה בחורף). מהירות סיבוב גבוהה אינה גורמת בהכרח לצריכת אנרגיה רבה יותר;
- הפרידו את הבגדים לקבוצות שונות (צבעוני, לבן, לכלוך קשה, כביסה עדינה ועוד) והתאימו את התוכנית לטמפרטורה הרצויה לכל קבוצה;

רעיונות לחסכון בחשמל

מה? צמצום השימוש במייבש כביסה

מייבש הכביסה הינו צרכן אנרגיה משמעותי.

למה?

כמה? מייבש הכביסה מהווה עד 7% מצריכת החשמל הביתית. צמצום השימוש יוביל

לחסכון של מאות ש"ח בשנה. השתמשו ככל היותר בחבלי כביסה תוך ניצול

חום השמש והאוויר הפתוח.

מה? הפעלה נכונה וחסכונית של מדיח הכלים

למה? יישום של פעולות אלה עשוי להביא לחסכון של למעלה מ-25% ולחסכון כספי.

איך?

- נקו שומנים מהכלים לפני העמסתם למדיח;
- נקו את מסנן משאבת המים מלכלוך (ממוקם בתחתית המדיח בחלק הקדמי או האחורי);
- תוודאו שהתא הייעודי למלח במדיח מלא. בטמפ' גבוהות מלח זה יבצע פעולת ניקוי אוטומטית. אחרת, יש להפעיל תוכנית ניקוי. תדירות הביצוע מותנית ברמת השימוש (מומלץ אחת לשלושה חודשי שימוש);
- במידת האפשר (ע"פ יצרן) בדקו אפשרות להזין במים חמים את מי ההזנה למדיח;
- התקינו מסנן מים בנקודת כניסתם למדיח למניעת שיקוע אבנית;

מה? שימוש נכון וחסכוני בתנור האפייה

למה? יישום סדרת פעולות אלה ואחרות עשוי להביא לחסכון בצריכת החשמל

עבור תנור האפייה עד 25%.

איך?

- הימנעו ככל שניתן מפתיחת דלת התנור כדי לבדוק מה מצב האוכל (בכל פתיחה יורדת הטמפרטורה בחלל התנור בכ- 5°C);
- לבישול או אפיה ארוכים השתמשו בתבניות חימר, זכוכית או פלדת אל חלד, המאפשרים דרגת חום נמוכה יותר עד 25°C;
- כיסוי המגש / אוכל במהלך הבישול יקצר על פי רוב, את תהליך הבישול עד 10%;

מה? שימוש נכון וחסכוני בדוד החשמלי

למה? יישום של פעולות אלה עשוי להביא לחסכון של למעלה מ-25%.

איך?

וכמה?

- וודאו שטמפ' החימום בתרמוסטט המותקן בדוד, מכוונת ל-60 מעלות צלזיוס (רצוי באמצעות איש מקצוע). החיסכון הצפוי הוא מאות שקלים בשנה;
- במידה שמבוצע שימוש במאיץ חום חשמלי, נקו את הדוד אחת לתקופה (מינימום אחת לשנה). זאת, כדי למנוע שיקוע האבנית וירידה הדרגתית ביעילות (עד 20% החימום);
- התקינו טיימר להפעלה מתוזמנת ומבוקרת של הדוד החשמלי;
- הפעילו את הדוד בזמנים המותאמים לעונות: בקיץ כאשר אור השמש מחמם את מיכל המים במשך היום הפעילו את הדוד כשלוש שעות לפני השקיעה ובחורף כאשר השמש אינה מחממת את מיכל המים, הפעילו את הדוד עד שעתיים לפני השימוש;
- בדודי שמש, וודאו אחת לתקופה (פעם בחצי שנה), את ניקיון הקולטים;

רעיונות לחסכון בחשמל

מה? הקטנת צריכת החשמל במחשב הביתי

למה?

צריכת החשמל במחשב אמנם קטנה יחסית אך מצטברת.

איך?

היכנסו ללוח הבקרה -> אפשרויות צריכת חשמל -> ובחרו: זמנים - לכיבוי מסך, כיבוי דיסק ומצב המתנה.

בחרו במצב המתנה HYPERNATE המביא לחסכון גדול בהרבה בהשוואה למצב המתנה רגיל. כיצד? לחצו על SHIFT במעבר למצב המתנה (STANDBY).

מה? שימוש נכון וחסכוני במאווררים

למה?

חסכון בחשמל לעומת מזגנים וסיוע לניצול יעיל של פעולת המזגן.

איך

• **מאוורר/ מאוורר תקרה** - התקינו מאווררים. מאווררים צורכים כ-7% חשמל. יחסית למזגן ויוצרים תחושה נעימה גם בטמפרטורות 26-28 מעלות. כמו כן, ניתן להשתמש במאווררים לפיזור יעיל של אוויר מקורר על ידי המזגן, בחלל החדר.

וכמה?

• **מאוורר תקרה** - זודאו פעולת יניקה במצב קיץ (מלמטה למעלה - באופן טבעי אוויר קר שוקע) ובחורף הפוך (אוויר חם קל יותר ולכן עולה לחלק העליון של החלל המטופל);

מה? שימוש נכון וחסכוני במכשירי החשמל בבית

למה?

יישום של סדרת פעולות אלה ואחרות עשוי להביא לחסכון בצריכת החשמל בפעולות הנדונות בין 10% ל-30%:

איך

• **מייחם/קומקום מים חמים** - הרתיחו רק את כמות המים הנחוצה לכם. נקו אחת לתקופה את האבנית המצטברת לקיצור זמני ההרתחה.

וכמה?

שימוש במים מסוננים מפחית באופן משמעותי את הצטברות האבנית;

• **ביטול "צריכת הרפאים"** (מצב standby צורך חשמל) - כבו את

המכשירים האלקטרוניים לחלוטין (טלוויזיה, ממירים, DVD, וידאו, מסך, מחשב...) בתום השימוש; על פי ארגון האנרגיה העולמי כ-10% מצריכת החשמל בבית הינה ממכשירים כבויים במצב standby.

• **מטענים ומכשירים אלקטרוניים** (טלפונים ניידים, מחשבים נישאים,

מצלמות, מטענים לטלפונים סלולאריים וכו') - בגמר הטעינה נתקו אותם

מהזנת החשמל, שכן הם צורכים חשמל וחלקם אף מייצר קרינה

אלקטרומגנטית ברדיוס ממוצע של 1 מ';

רעיונות לחסכון בחשמל

מה? רכישת מוצרי חשמל בעלי יעילות אנרגטית גבוהה

למה? רוב מכשירי החשמל בישראל חייבים לשאת תווית אנרגיה המאשרת על-ידי משרד התשתיות ומכון התקנים. תווית זו מדרגת את מכשירי חשמל לפי צריכת האנרגיה שלהם מ-A החסכונית ביותר ועד לדרגה G הבזבזנית ביותר. מכשירים בעלי יעילות אנרגטית אמנם יקרים יותר, אך חוסכים משמעותית בחשבון החשמל, עובדה רלוונטית במיוחד לאור עליות מחירי החשמל. בנוסף, מכשירים אלה מפחיתים את כמות הפליטה של פחמן דו חמצני ומקטינים את זיהום האוויר ואת אפקט החממה.

מה? חימום חסכוני בחורף בעזרת מזגן

למה? למזגן יש הספק גבוה יותר המביא לחום נדרש במהירות גבוהה יותר ובסך הכל חסכוני יותר בהשוואה לאמצעים אחרים. **כמה?** בהשוואה לרדיאטור או מפזר חום, מזגן הינו חסכוני ב- 30%!

מה? התקנת חלונות כפולים

למה? חלונות כפולים מבודדים היטב וחוסכים באנרגיה הנדרשת למיזוג הבית. בנוסף, חלונות אלה יעילים מאוד בחסימת רעשים. **כמה?** התקנת חלונות כפולים תחסוך כ- 15% מהאנרגיה הדרושה למיזוג הבית.

מה? סיוד הגג מדי שנה

למה? צבע בהיר (ובמיוחד לבן) מחזיר חלק מקרינת השמש ודוחה את החום. סיוד הגג מדי שנה מקטין את צריכת האנרגיה לקירור הבית בקיץ. כדאי לסייד מדי שנה כיוון שבחורף הסייד מתקלף ומאבד מהלובן שלו. **כמה?** סיוד הגג עולה כ- 2 עד 5 ש"ח למטר ומומלץ לבצע בחודשים אפריל- מאי כדי להאריך את משך ההגנה מהשמש.

רעיונות לחסכון בדלק

מה? **נהיגה במהירות המותרת חוסכת דלק**

למה? מלבד ההיבט הברור של בטיחות ושמירה על החוק, בנהיגה במהירות 110 קמ"ש מבזבזים 25% יותר דלק מאשר ב- 90 קמ"ש.

כמה? כך מושג חסכון שנתי של מאות ואפילו אלפי שקלים בתדלוק וכ- 5000 ק"ג של פחמן דו חמצני בשנה (כמחצית מהפליטה הממוצעת לאדם בשנה!)

מה? **כיוון לחץ אוויר בגלגלי המכונית**

למה? כאשר הלחץ בצמיג הרכב אינו תקין, צריכת הדלק עולה וקיימת סכנה בטיחותית.

כמה? כיוון לחץ האוויר פעם בחודשיים יקטין את צריכת הדלק ב-3% עד 5%. חסכון של 740 ק"ג פחמן דו חמצני בשנה! בכל תחנת דלק קיימת עמדה למילוי אוויר בגלגלים - כולל לוח לחצי אוויר על פי סוג רכב.

מה? **הוצאת ציוד לא הכרחי מתא המטען של הרכב**

למה? הוספת משקל למכונית מגדילה את צריכת הדלק ומגבירה פליטת גזים המזהמים את האוויר.

כמה? תוספת של 50 ק"ג לרכב (תא מטען/ גנון/ ציוד לא הכרחי ברכב) מגדילה את צריכת הדלק ב- 2% עד 5%. תוספת של לפחות 500 ק"ג פחמן דו חמצני בשנה!

מה? **מציאת שותפים לנסיעה ליעד משותף**

למה? נסיעה משותפת לעבודה או ללימודים תקטין את מספר הרכבים בכבישים, תחסוך בעלויות, תקצר את הפקקים וגם תנעים את זמן הנסיעה.

כמה? צמצום של עד 75% בצריכת הדלק ופליטת גז פחמן דו חמצני.

מה? **שימוש מושכל במזגן ברכב**

למה? הפעלת מזגן אמנם מגדילה את צריכת הדלק ב- 10%, אך החל ממהירות של 80 קמ"ש חסכוני יותר לנסוע עם מזגן מאשר עם חלונות פתוחים.

כמה? הפעלת המזגן במקום נסיעה עם חלונות פתוחים טוביל לחסכון שנתי של כ-2,000 ק"ג פחמן דו חמצני! החימום ברכב מסתמך על חום המנוע ואינו צורך דלק כלל.

רעיונות לחסכון בדלק

מה? נהיגה ברכב בעל תיבת הילוכים ידנית

למה? תיבת הילוכים אוטומטית צורכת דלק רב יותר מאשר תיבת הילוכים ידנית.

כמה? פער העלויות בין תיבה ידנית לאוטומטית יכול להגיע עד 20% בצריכת דלק ובאופן דומה בעלויות רכישה, ביטוח ואחזקה שוטפת.

מה? רכבים היברידיים ורכבים קטנים חסכוניים

למה? עד להגעתן של המכוניות החשמליות, הרכבים ההיברידיים הינם שלב ביניים

להקטנת זיהום האוויר והפגיעה בסביבה. לרכב היברידי שני מנועים -

בנזין וחשמלי, המנצל את האנרגיה המתבזבזת בבלימה לייצור חשמל.

לכן, רכב היברידי צורך פחות דלק, מזהם פחות, ואף גורם לפחות רעש כיוון

שהמנוע שקט יותר. כמו כן, בשוק הרכב מוצע כיום מגוון של מכוניות קטנות

ובינוניות המתוכננות לצריכת דלק חסכונית וזיהום אוויר נמוך.

כמה? החיסכון בדלק הינו עד 50% לעומת רכב זהה המונע על בנזין בלבד.

החיסכון הינו מקסימלי בנהיגה בסביבה עירונית.

מה? למרחקים קצרים ריכבו על אופניים או לכו ברגל

למה? נסיעה באופניים והליכה ברגל אינן יוצרות זיהום והן מצוינות לבריאות.

"כך אנו פועלים"

- מותקנות נורות חסכוניות בסניפי הבנק ובמשרדים.
- הותקנו מערכות לשליטה ובקרה על תאורה ומיזוג.
- הותקן יישום לכיבוי אוטומטי של מחשבים בתום יום העבודה.
- מעבר למערכות מיזוג חסכוניות יותר בחשמל.
- הוטמעה גישת "מחשוב ירוק" על ידי רכישת מחשבים ומסכים בעלי צריכת אנרגיה נמוכה, וכן על ידי תהליך התייעלות בחדרי השרתים (קונסולידציה ווירטואליזציה).
- צריכת החשמל למ"ר בבנק קטנה ב-12% בשנים האחרונות.
- עידוד מעבר העובדים לשימוש ברכבים היברידיים ורכבים חסכוניים בדלק.
- הוחלט לעבור לבנייה ירוקה כדי לחסוך במשאבים טבעיים.
- הותקנו מרכזי הדפסה המחליפים מדפסות אישיות.

מים

לפי ארגון הבריאות העולמי, כל אדם זקוק ל-100 ליטר מים ליום. בישראל הצריכה הממוצעת היא כ-250 ליטר ביום (לשם השוואה בגרמניה הצריכה היא 136 ליטר ביום). עם זאת, מקורות המים בישראל אינם מתמלאים בקצב זהה לגידול בצריכה, ולכן נוצר 'אובדרפט' גדל והולך בבנק המים הלאומי של ישראל.

נעשה שימוש יתר במשאבים המוגבלים של מקורות המים ונוצר פער גדל והולך בבנק המים הלאומי של ישראל. התוצאה היא הורדת מפלס המים באקוויפרים ובכנרת אל מתחת לקו האדום ופגיעה בכמותם ובאיכותם עקב המלחה וזיהומים. בעקבות כך גם ים המלח נפגע ולאוורך השנים חלה ירידה משמעותית בגובה המים- 1 מטר בשנה! מעבר לכל הפעולות שעשויות להתבצע באמצעות הרשויות כל אחד מאתנו יכול לתרום לשיפור המאזן על ידי חסכון במים בסביבתו המיידית.

התוצאה של האובדרפט היא הורדת מפלס המים באקוויפרים ובכנרת אל מתחת לקו האדום ופגיעה בכמותם ובאיכותם עקב המלחה וזיהומים. ישראל היא מדינה חצי מדברית, בעלת כמות גשמים מועטה יחסית ומקורות מים מצומצמים. מקורות המים הם מי תהום (מאגרים תת קרקעיים- אקוויפרים), מים עיליים (בעיקר אגן הכנרת) ומקורות שונים נוספים כמו מי שטפונות, השבת מי שפכים והתפלה. עקב הידלדלות מי הגשמים וקצב הגידול בצריכת המים

רעיונות להקטנת צריכת המים בבית

מה? התקנת חסכמים בברזים ובראשי המקלחות בבית

למה?

החסכם הינו יסֵת לחץ המורכב מגוף מתכתי, שבתוכו טבעת גומי מיוחדת. בפתיחת הברז כאשר לחץ המים עולה, הוֹסֵת נלחץ אל המשטח התחתון וכך הוא שומר על מעבר כמות מים קבועה ואינו פוגע בעוצמת הזרם, אלא רק מקטין את תצרוכת המים בשליש!

כמה?

בעזרת החסכמים ניתן לחסוך כ- 20% מצריכת המים בבית, בעלות רכישה של מספר שקלים בודדים. חסכון במים הוא גם חסכון באנרגיה (טיפול והולכת המים) ולכן נחשבים גם פליטת 160 ק"ג פחמן דו חמצני בשנה.

מה? התקנת מיכל הדחה דו-כמותי בשירותים

למה?

מיכל הדחה דו-כמותי כולל מנגנון שטיפה מפוצל, המאפשר להדיח את האסלה בשני נפחי מים שונים, על-ידי שימוש בשני לחצנים או ידיות. מיכל ההדחה הנפוץ בשימוש בישראל הוא מיכל דו כמותי בעל נפחי שטיפה של 9 ו- 4.5 ליטר.

כמה?

מיכל הדחה דו-כמותי יכול להביא לחסכון של 40% בצריכת המים בשירותים וחסכון של 15% בצריכת המים הביתית. חסכון במים הוא גם חסכון באנרגיה (טיפול והולכת המים) ולכן נחשבים גם פליטת 120 ק"ג פחמן דו חמצני בשנה.

מה? זיהוי נזילות ודליפות בדירה

למה?

נזילות ודליפות מצינורות גורמים לבזבז עצום של מים. על ידי בדיקה פשוטה בדירה ובגינה ניתן לאתר דליפות ונזילות.

כיצד בודקים?

סוגרים את כל הברזים בבית ובודקים את מד המים של הדירה. אם קיימת תנועה במד המים – סימן שיש נזילה! אפשר גם לבצע קריאה לפני שיוצאים מהבית ואחרי שחוזרים. אם יש שינוי בקריאה סימן שיש נזילה. נזילה בניאגרה ניתן לזהות על ידי הנחת נייר בסמוך לפתח שממנו יוצאים המים מהניאגרה לאסלה. אם הנייר נרטב – סימן שיש נזילה.

מה? גירת הברז בזמן צחצוח שיניים, גילוח ושטיפת כלים

איך?

אין צורך לשנות את אורח חיינו: כולנו יכולים למנוע בזבז מים עם קצת יותר תשומת לב, מודעות ובעיקר – אכפתיות.

כמה?

ניתן לחסוך כ- 10% מהצריכה היומית – מאות ליטרים בשנה לאדם!

רעיונות להקטנת צריכת המים בבית

מה? בקבוק מים בניאגרות גדולות מדגמים ישנים

למה? המחסור במים מחייב כל מאמץ לחסכון במים. בעזרת הנחת בקבוק של ליטר וחצי במיכל הניאגרה (או כיוון המצוף כך שימולאו פחות מים) כמות המים בכל הדחה תהיה קטנה יותר.

כמה? 40% מצריכת המים הביתית הינה בהדחת מים בשירותים. חסכון של ליטר וחצי בכל הדחה יוביל לחסכון שנתי של אלפי ליטרים של מי שתייה!

מה? חסכון במים במטבח

למה? צריכת המים הממוצעת במטבח מהווה כ- 20% מהצריכה הביתית. כלומר, כ- 30 ליטרים לאדם ליום!

איך? על ידי התקנת חסכם בכיור, סגירת הברז בין שטיפה לשטיפה והפעלת מדיח הכלים רק כאשר הוא מלא.

כמה? חסכון אפילו רק של 10% בצריכת המים במטבח הינה חסכון של יותר מאלף ליטר לשנה לאדם!

מה? שימוש חוזר במי מקלחת קרים

למה? בתחילת כל מקלחת זורמים מים קרים עד להגעת המים החמים וכך נוצר בזבוז רב. ניתן להניח דלי מים במקלחת, ולנצל את המים להשקיה, שטיפה רצפה וכביסה ביד.

כמה? ניתן לחסוך כ- 5 ליטרים של מים בכל מקלחת ולהגיע לחסכון שנתי של אלפי ליטרים למשפחה.

מה? סמרטוט לח להסרת לכלוך מכלי אוכל

למה? להסרת לכלוך מכלים המיועדים לשטיפה במדיח ניתן להשתמש בסמרטוט לח במקום לעשות זאת תחת זרם מים.

כמה? על ידי צמצום המים הדרושים להדחת כלים ניתן לחסוך כ- 12,000 ליטרים מים בשנה!

מה? שימוש במים מהמזגן להשקיה

למה? המים שיוצאים מהמזגן מקורם באדי המים שבאוויר. אלו מים נקיים וראויים לשימוש הן לרחצה והן להשקיה (ניתן אפילו לשתות אותם אך לא לאורך זמן כיוון שמים מזוקקים אינם מכילים מינרלים הנחוצים לגוף).

כמה? מזגן ביתי ממוצע פולט במישור החוף כ-20 ליטר ביום.

איך? איסוף המים במיכל או הפניית הצינור מהמזגן ישירות להשקיית הצמחים בעציצים או בגינה.

רעיונות להקטנת צריכת המים מחוץ לדירה

מה? זיהוי נזילות ודליפות בבניין

למה? נזילות ודליפות מצינורות הבניין גורמות לבזבז מים רב ולא תמיד גלויות לדיירי הבניין, אך החשבון עדיין משולם על ידי כלל הדיירים. העלות של בזבז המים משולמת בחשבון המים הפרטי ומוגדרות כ"צריכה משותפת".

כיצד בודקים?

על ידי סגירת כל צרכני המים בבניין ובדיקה אם השעון הראשי של הבניין מסתובב. אם קיימת תזוזה בשעון, סימן שיש נזילה או דליפה. אפשר גם לעקוב אחרי שינויים בקריאה המשותפת בחשבון המים לאורך כמה תקופות, תוך בחינת הצריכה גם ברמה העונתית. שינויים משמעותיים בצריכה המשותפת יכולים להעיד על צינור נזל.

כיצד מתקנים?

יש להזמין מומחה לאיתור ותיקון דליפות.

מה? התקנת קוצב מים / מחשב השקיה בגינה

למה? בעזרת הקוצב ניתן לכוון את כמות המים הדרושה להשקיית הגינה. הקוצב נסגר מעצמו לאחר שהוציא את כמות המים שנקבעה לו. בדומה למחשב, גם הקוצב ניתן לתכנות מראש, ומאפשר השקיה בשעות סדירות.

כמה? ניתן לחסוך כ- 25% מצריכת המים בגינה באמצעות שימוש בקוצב/מחשב.

מה? תזמון שעות השקיית הגינה

למה? השקיה בשעות החמות של היום הינה בזבז של מים, כיוון שחלק ניכר מהמים המושקים מתאדה וכלל אינו מחלחל לאדמה.

חתי? מומלץ להשקות בין השעות 19:00 ל-7:00 בבוקר למחרת. בחודשי החורף (נובמבר עד אפריל) ניתן להשקות פחות ולעיתים רחוקות יותר בזכות הירידה בעומס החום וההשקיה הטבעית מהגשמים.

מה? הימנעות משתילת דשא

למה? משבר המים בישראל מחייב כל חסכון אפשרי במים, ודשא הינו צרכן מים גדול יחסית לצמחים אחרים.

כמה? כל 100 מטר דשא צורך כ- 120 קוב מים בשנה שהם כ- 500 ₪. צריכת מים הגבוהה פי 10 מצריכת גינה ממוצעת ללא דשא!

רעיונות למניעת זיהום מים

מה? החלפת סבון הכלים בסבון אקולוגי

למה? חומרי ניקוי אקולוגיים שומרים גם על הסביבה וגם עליכם: סבון כביסה אקולוגי לא מגרה את העור, מותיר את כלי האוכל ללא שאריות כימיקלים מזיקים, וכמובן מונע את זיהום מקורות המים ומי התהום בכימיקלים.

כמה? מיכל של 1 ליטר של סבון כלים אקולוגי עולה כ- 15 ש"ח ומספק תוצאות זהות לסבון כלים רגיל.

מה? צמצום השימוש בחומרי ניקוי

למה? חומרי הניקוי מגיעים בסופו של דבר אל הים, האדמה ולעתים למי התהום, וגורמים לזיהום מקורות המים שלנו.

כמה? במקרים רבים אנו משתמשים בכמות מופרזת של חומרי ניקוי במכונת הכביסה, בשטיפת רצפות וכלים ואפילו במקלחת. ניתן להקטין את כמות חומרי הניקוי פי 10 מבלי לפגוע כמעט ביעילות ובאפקט הניקיון המתקבל.

שטיפת רצפות - הוספת כפית חומץ לדלי מים, נותנת תוצאה כמעט זהה לחומר ניקוי בשטיפת רצפות.

כביסה - קיימות כיום מכונות כביסה הפועלות ללא סבון ומפרידות את הלכלוך רק על בסיס של בועות אוויר ולחץ מים גבוה.

מה? אסור להשליך תרופות לפח האשפה

למה? השלכת תרופות שאין בהן צורך או שפג תוקפן לפח האשפה או הדחתן באסלה גורמות לנזקים בריאותיים וסביבתיים. החומרים הכימיים וההורמונים שבתרופות מחלחלים למי התהום ועלולים לגרום לבעיות פריון, לסרטן ועוד.

כמה? מעל 80% מהישראלים משליכים תרופות לפח האשפה! ההנחיה עבור תרופות שפג תוקפן היא למסור אותן אל כל בית מרקחת או קופת חולים, שם מחויבים להעבירן להשמדה מבוקרת.

אם נקפיד לעשות כך, נשמור על הבריאות והסביבה של כולנו.

”כך אנו פועלים”

- התקנת חסכמים בכל מתקני הבנק.
- התקנת מיכלי הדחה דו-כמותיים בחדרי השירותים בבנק.
- התקנת שילוט הסברה לשימוש חסכוני במיכלי ההדחה בכל חדרי השירותים.
- איתור מקורות מים פוטנציאליים לשימוש חוזר למטרות שונות בבנק, כגון שימוש במי מזגנים להדחת אסלות.
- יצירת מערך מדידה למים מקיף הכולל את כל נכסי הבנק (סניפים והנהלה ראשית).

מיחזור וצרכנות

מיחזור מאפשר חסכון בחומרי גלם, ובכך הקטנת הפגיעה במשאבי הסביבה, וכן צמצום בכמויות הפסולת והזיהום. ניתן למחזר נייר, מתכות, אלומיניום, פלסטיק, ניילון, זכוכית, פסולת אורגנית, צמיגים ובדים. בישראל ממוחזרת כיום 15%-25% מכמות הפסולת, לעומת מדינות מערב אירופה בהן ממוחזרת 80%-90% מכמות הפסולת.

דיו, עיתונים, נייר, קרטונים, צמיגים), ושימוש חוזר ביתי (שימוש חוזר בשקיות או כלי פלסטיק).

צרכנות נבונה

העולם מלא בגירויים לצריכה. היקף המוצרים עצום, מגוון המוצרים מכל סוג רב, המארזים מושכים את העין. המסרים לצורך מקיפים אותנו מכל עבר (פרסומות בטלוויזיה, ברדיו, בחוצות, בעיתון).

ההתניה: "צריכה שווה אושר" גורמת להוציא יותר ויותר גם ללא צורך אמיתי. נוצר מעגל של צריכת יתר - בזבוז משאבי טבע - פסולת - זיהום. הדבר הטוב ביותר שנוכל לעשות למען הסביבה הוא לצרוך פחות, לצרוך חכם, לצרוך נקי.

החשיבות בהקטנת כמות הפסולת הינה רבה - ישראל הינה מדינה קטנה ואין מקום לטמון את כל הפסולת המיוצרת בה לאורך זמן. בכל שנה גדלה כמות הפסולת המיוצרת ב-5% לאדם, ובשנת 2007 ממוצע ייצור הפסולת היה 2 ק"ג לאדם ביום.

בסה"כ מייצרת ישראל 5 מיליון טון פסולת בשנה - מספיק כדי למלא את מגדלי עזריאלי 50 פעם!

בישראל מוטמנת 85% מהפסולת באדמה. הסכנות בכך הן יצירת מפגעים סביבתיים (כמו חיריה), פגיעה במי תהום עקב חלחול באדמה ועלויות שינוע גבוהות הגורמות לבזבוז אנרגיה. ניתן להפחית את כמות הפסולת על-ידי הפחתת הפסולת במקור (העדפת מוצרים ללא אריזה מיותרת, קניית אריזות ענק ושקיות מילוי). שימוש חוזר תעשייתי (בקבוקים, מחסניות

רעיונות לחסכון בנייר

מה? **מה?**

למה? עיתונים המושלכים יחד עם האשפה הביתית מגיעים לאתרי הטמנה ושם הופכים לחומרים המזהמים את מי התהום. מהעיתונים הממוחזרים מייצרים טישו, ארגזים לביצים וקרטונים, נייר אריזה, תפריטים למסעדות ועוד, ובכך גם נחסך חומר גלם ועצים רבים, בנוסף לחסכון בנפח האשפה.

איך? אין לכם מכלי מחזור ליד הבית? שלחו מכתב למועצה/עירייה ודרשו שיותקן מיכל בקרבת ביתכם.

מה? **מה?**

למה? ארגונים רבים (ובכללם בנק הפועלים) מאפשרים לקבל את פירוט החשבונות לתובת הדואר האלקטרוני שלכם (או תיבת הדואר באתר החברה) ולוותר על שליחת החשבונות המודפסים באמצעות הדואר.

כמה? הרווח הוא כפול - חסכון בנייר וחסכון באנרגיה לשינוע החשבונות אל ביתכם וכמובן מידע שניתן לאחסן דיגיטלית ולאחזר בקלות בעת הצורך.

מה? **מה?**

למה? השלכת נייר לפחי מחזור אינה מספיקה, אם גם נרכוש נייר ממוחזר נגדיל את כדאיות המחזור. הנייר הממוחזר עשוי מ- 50% סיבים ממוחזרים שמקורם בפסולת נייר הנאספת ממשרדים.

כמה? נייר ממוחזר A4 לבן עולה כ- 20 ש"ח ל- 500 דפים. במחיר זהה לנייר רגיל ניתן לחסוך 50% מכמות הנייר!

מה? **מה?**

למה? נטיעת עצים מסייעת להאטת ההתחממות הגלובלית. עצים פועלים כמסנני אוויר טבעיים ולכן החשיבות בנטיעתם. חשוב גם להקפיד לשמור על העצים הקיימים סביבנו, לא לכרות אותם, לא לתלוש את עליהם ולא לתלות עליהם מודעות.

כמה? כל עץ סופח כ- 30 ק"ג פחמן דו חמצני כל שנה, וכ- 1000 ק"ג פחמן דו חמצני במשך חייו.

מה? **מה?**

למה? אם אין ברירה מלבד הדפסת מצגת, ניתן לחסוך בכמות הדפים על ידי הדפסת שני שקפים בכל עמוד.

כמה? הדפסת שני שקפים בעמוד תקטין את צריכת הנייר ב- 50%.

מה? **מה?**

למה? הקטנת השימוש בנייר תקטין את זיהום האוויר, צריכת האנרגיה ופליטת חומרים רעילים ומסרטנים.

כמה? הקטנת צריכת הנייר תתבטא ב- 50%.

כיצד?

1. קובץ -> הדפסה.
2. לחיצה על כפתור "מאפיינים"
3. בחירה בלשונית "Finishing"
4. סימון V בריבוע ליד "Print on Both Sides"

רעיונות להקטנת נפח פסולת

מה? מחזור פסולת אלקטרונית, כלי מתכת ומכשירים חשמליים.

למה? 70% מתכולת הפסולת האלקטרונית היא רעילה, ובישראל הפסולת האלקטרונית מגיעה לאתרי הטמנה רגילים, ומזהמת את הקרקע ואת מקורות המים. כמו כן שימוש חוזר במתכות, במעגליים החשמליים ושאר החומרים בפסולת יסייע להתמודד עם התמעטות המשאבים בטבע מול גידול האוכלוסייה.

כיצד? לאתר מרכזים למחזור פסולת אלקטרונית, כלי מתכת ומוצרים חשמליים ברשויות המקומיות ולהעביר לשם את הפסולת מהבית.

מה? השלכת סוללות משומשות רק למתקני איסוף ייעודיים

למה? הסוללות מורכבות ממתכות כבדות וחומרים רעילים כגון ניקל, כספית וקדמיום. כאשר סוללות נטמנות יחד עם כלל האשפה החומרים הללו מתפרקים ומחלחלים למי התהום וגורמים לזיהום.

כמה? כל שנה נאספים כמה עשרות טונות של סוללות ומצברים להטמנה בטוחה במקום השלכה לפחי האשפה. ניתן לאתר מכלים לאיסוף סוללות ברשויות המקומיות השונות.

מה? שימוש בסוללות נטענות במקום רגילות

למה? שימוש בסוללות רגילות מגדיל את כמות הפסולת האלקטרונית, ואת השימוש בחומרים מזהמים, בעזרת סוללות נטענות ניתן להקטין את הפגיעה באיכות הסביבה. אזרח בישראל צורך כ-9 סוללות לשנה המצטברות לכ-1.1 ק"ג סוללות למשפחה בממוצע.

כמה? ניתן להטעין סוללות נטענות 1000 פעמים, ולהקטין את צריכת הסוללות המשפחתית מ-1.1 ק"ג למספר גרמים בודדים בממוצע למשפחה! עלות סוללה נטענת גבוהה פי 4 מסוללה רגילה ובחישוב מספר ההטענות סוללה זו חסכונית פי 250 מסוללה רגילה!

מה? שימוש בפנס ללא סוללות

למה? הפחתת השימוש בסוללות תוביל להפחתת הפסולת הרעילה שמייצרות הסוללות ולחסכון באנרגיה, ולכן יש להעדיף פנסים ללא סוללות הנטענים בסיבוב הידית (בדומה לדינמו של אופנים).

כמה? הטענה סיבובית של מספר פעמים קטן מאפשר שימוש באור הפנס למספר שעות סביר ללא שימוש בסוללות כלל!

מה? שתיית מים ממתקן טיהור במקום מבקבוקים

למה? מתקן שתיית מים מאפשר צריכת מים מטוהרים ובטמפרטורה הרצויה בכל רגע, ואינו מייצר פסולת פלסטיק. בנוסף, בקבוקי פלסטיק פולטים חומרים מזהמים למים לאחר חשיפה לחום – חישובו כמה זמן הבקבוקים היו מונחים בתחנת הדלק, במחסני הספק או במהלך ההובלה.

רעיונות להקטנת נפח פסולת

מה?

הפחתת כמות הפסולת בארוחת הצהריים בעבודה או בבית הספר

למה?

הקטנת הצריכה בפלסטיק תקטין את כמות האשפה, את פליטת הגזים הרעילים וזיהום האוויר וכן את פליטת גזי החממה מייצור והובלת הפלסטיק. אם אתם מביאים אוכל מהבית - הביאו אותו בשקית רב פעמית או בקופסא שניתן להשתמש בה מספר פעמים.

איך?

אם אתם קונים אוכל ולוקחים לעבודה - בקשו לעטוף אותו בשקית אחת בלבד והימנעו מלקחת סכו"ם חד פעמי - השתמשו בסכו"ם מתכת משלכם.

מה?

שימוש בכלים חד פעמיים ידידותיים לסביבה

למה?

שימוש בכלי פלסטיק וקלקר יוצר כמויות אשפה גדולות, וגורם לפליטת גזי חממה בתהליכי הייצור, ההובלה וההטמנה. כלים חד פעמיים ידידותיים לסביבה עשויים מחומרים מתחדשים (לדוגמה קנה סוכר) שצורכים פחות אנרגיה בייצור ומתכלים בקומפוסט בזמן קצר.

כמה?

חבילת 20 כוסות שתייה עולה כ- 20 ש"ח וחבילת 50 צלחות עולה כ-50 ש"ח.

מה?

חסכון בדיו על ידי הדפסה במצב "טיטה"

למה?

בכל מדפסת דיו ניתן להגדיר הדפסה ב"מצב טיטה" ובכך להקטין את כמות הדיו הנדרשת בכל שימוש ולהגדיל משמעותית את מהירות ההדפסה. הירידה באיכות ההדפסה הינה נמוכה.

כמה?

הדפסה במצב טיטה מקטינה באופן משמעותי את הדיו הנצרך ובכך מצמצמת את הפגיעה בסביבה.

מה?

רכישת מוצרים בעלי אורך חיים ארוך

למה?

מוצרים במחירים נמוכים במיוחד הם לרוב מאיכות נמוכה ובעלי אורך חיים קצר, כך שהם מושלכים לפח אחרי תקופה קצרה יחסית. כך מוגברת צריכת חומרי הגלם, ובהתאם גם האנרגיה בייצור ובשינוע - ובעיקר כמות האשפה שאנו מפיקים.

כמה?

רכישת מוצרים מאיכות גבוהה היא כלכלית יותר - ותורמת לסביבה.

רעיונות להקטנת נפח פסולת

מה? קומפוסט גם בבניין משותף

למה?

פסולת אורגנית מהווה 50% ממשקל הפסולת הממוצעת למשפחה, כשהפסולת מוטמנת באדמה משתחרר גז מתאן CH_4 הגורם להתחממות כדור הארץ. רוב הפסולת האורגנית הביתית ניתנת למחזור עצמי באמצעות קומפוסטר. במקום להוביל את הזבל במשאיות מזהמות ולהטמין באדמה ולזהם את הקרקע ואת מי התהום, ניתן להפוך את הפסולת האורגנית לדשן אורגני מעולה ונטול ריח.

איך?

ניתן לרכוש קומפוסטר מפלסטיק, שמאפשר מחזור יעיל ללא ריחות לוואי או מזיקים. בשוק קיימים מספר מוצרים באיכות טובה ובעלות של כ-450-600 ש"ח כולל משלוח והתקנה.

איך משתמשים בעיר?

מניחים בחצר הבית המשותף, משתפים כמה משפחות ומפחיתים בעשרות אחוזים את כמות האשפה. בדשן שנוצר אפשר להשתמש לגינת הבית המשותף ולעציצים.

רעיונות בתחום הניילון והפלסטיק

מה? שימוש בשקיות רב פעמיות במקום בשקיות ניילון בקניות

למה? שקיות ניילון מתכלות רק כעבור 1,000 שנה, תופסות נפח עצום במזבלות, גרמות לחנק בעלי חיים ומזהמות את הסביבה ושמורות הטבע.

איך? רשתות השיווק מוכרות שקיות לשימוש רב פעמי בנפח גדול ובמחירים

וכמה? סמליים. שימוש בשקיות גדולות רב פעמיות נוח מאד ויותר על שקיות הניילון בקניות יוריד את צריכת השקיות ב- 65% עד 90%

מה? שימוש בקופסאות בעת בילוי נסיעות וכדי במקום בשקיות ניילון

איך? ניתן להשתמש בקופסאות במקום בשקיות ניילון ביציאה מהבית עם הילדים לגן השעשועים המקומי, בעת נסיעות וטיולים ובכך להקטין באופן משמעותי את השימוש בשקיות ניילון.

מה? מחזור בקבוקי שתייה מפלסטיק

למה? בישראל צורכים בשנה כ- 600 מיליון בקבוקים גדולים וכ- 300 מיליון בקבוקים קטנים, השלכת הבקבוקים לאשפה תופסת נפח רב (כ- 8% מכלל הפסולת בישראל הינה בקבוקים) ומהווה מטרד סביבתי.

כמה? מכל בקבוק פלסטיק גדול שממוחזר מיוצרות 2 סלסילות לאריזת 2 ק"ג

ענבים, או 5 אריזות לתותי שדה. מחזור בקבוק פלסטיק אחד חוסך אנרגיה המספיקה להדלקת נורה של 60 ואט למשך 6 שעות!

איך? בקבוקים עד ליטר וחצי (לא כולל) - בסופרמרקט תמורת פיקדון; בקבוקים של ליטר וחצי ומעלה, במכלי מחזור הפרושים באופן נרחב בארץ.

מה? מחזור כלים מפלסטיק

למה? מוצרי פלסטיק תופסים 35% מנפח האשפה, ומשך הזמן עד להתכלות הפלסטיק הינו ארוך במיוחד. על ידי מחזור מוצרי פלסטיק משומשים ניתן להקטין את נפח האשפה הביתית באופן משמעותי.

איך? במכלי המחזור המיועדים לבקבוקי פלסטיק מעל ליטר וחצי, ניתן לזרוק

כמעט כל מוצר מפלסטיק, באמצעות פתח נוסף, רחב יותר. בתחתית כל קופסת פלסטיק יש סימון משולש שמסמן האם המוצר ניתן למחזור. בתוך כל משולש יש מספר, כל מספר השונה מ- 3 משמעותו שניתן למחזר.

מה? רכישת שקיות מתכלות

למה? שקיות מתכלות הינן שקיות רגילות להן הוסיפו תוסף המאפשר התכלות ביולוגית של השקיות לאחר כשנה וחצי מהשימוש - לעומת כ- 1,000 שנה ללא התוסף! ההתפרקות הינה משילוב של לחות, חום וחמצן ואינה מזהמת את הסביבה.

כמה? חברות רבות השיקו שקיות סנדביץ' ושקיות אשפה מתכלות במחיר זהה לשקיות רגילות!

רעיונות בתחום הניילון והפלסטיק

מה? שתיית קפה בכוסות ובספלים אישיים במקום העבודה

למה? שימוש כוסות פלסטיק וקלקר יוצר כמויות אשפה גדולות, וגורם לפליטת גזי חממה בתהליכי הייצור, ההובלה וההטמנה.

כמה? הימנעות והקטנת השימוש בכוסות חד-פעמיות יכולה להוביל לחסכון שנתי של אלפי ק"ג בפליטת פחמן דו חמצני.

מה? שימוש בשקית סנדביץ' רב פעמית.

למה? תחליף לשימוש בשקיות פלסטיק מזיקות לסביבה.

כמה? הפחתה של 10% בלבד מכמות השקיות והעטיפות תוביל לחסכון שנתי של 500 ק"ג פחמן דו חמצני.

"כך אנו פועלים"

- פסולת הנייר בבנק נאספת למחזור - מדי שנה ממחזרים אלפי טונות של נייר.
- מערכת דואר-נט לשליחת הודעות מאפשרת ללקוחות לקבל אותן באמצעות אתר האינטרנט במקום בדואר. כיום, מאות אלפי לקוחות משתמשים במערכת.
- ממחזרים עשרות טונות של קרטון בשנה.
- הופסק השימוש בכוסות פלסטיק וקלקר ובמקום נעשה שימוש בכוסות קרטון.
- בוצע ריכוז של הודעות הנשלחות ללקוחות למעטפה אחת ובוטלו הודעות לא נחוצות. כך נחסכים מיליוני דפים כל שנה.
- מעל ל-88% מהטונורים למכשירי הפקס בבנק ממחזרים.
- כל הפסולת האלקטרונית של הבנק (מחשבים, מסכים, טלפונים וכו') נאספת למחזור, וכן ניתנת אפשרות לעובדים להביא את הפסולת מבתם לאתרי איסוף בבנק (בשלב זה בתל-אביב).
- הותקנו מיכלים לאיסוף סוללות משומשות בכל הסניפים והמשרדים.
- הוצבו מאות מיכלים למחזור בקבוקים ופחיות ע"י העובדים במקומות שונים בבנק.
- נורות פלורוסנט שרופות נאספות להטמנה בטוחה (כ- 10,000 בשנה).

רעיונות בתחום הצרכנות

מה? הכי בסיסי: לצרוך פחות ומה שבאמת צריך

למה? צריכה דורשת חומרי גלם, אנרגיה, משאבי ייצור ויוצרת זיהום. האם אתם אכן צריכים את כל מה שאתם קונים? כמה דברים זרקתם ללא שהשתמשתם בהם?

כמה? עפ"י הערכות מקובלות, בתחום המזון: 30% מהאוכל הנקנה בסופר הולך לפח האשפה.

איך? לקנות מה שבאמת צריך. לקנות מעט בתדירות גבוהה במקום הרבה בתדירות נמוכה. כשקונים בתדירות גבוהה, המוצרים טריים יותר, טעימים יותר ובריאם יותר והיקף הבזבז יורד.

מה? לקנות יד שניה במקום חדש

למה? קנייה של מוצר מיד שניה מאפשרת תוחלת חיים גבוהה יותר למוצר (בממוצע). כל מוצר ישמש יותר זמן ואנשים וניתן יהיה לייצר פחות, דבר שמשמעותו צמצום בזבז משאבים. בנוסף, קנייה מיד שניה חוסכת כסף לקונה.

איך? לחות יד שניה באינטרנט, לוח המודעות השכונתי, שוקי יד שניה, פורטל ארגוני בחברות ועסקים.

מה? מוצרים עם אריזה מינימלית

למה? ייצור האריזות צורך חומרי גלם ואנרגיה יקרים ומזהם את הסביבה.

איך? קנו מוצרים במארזים מינימאליים: דוגמאות: סוכר בשקית במקום במיכל פלסטיק, חלב - בשקית במקום בקרטון, אבקה למדיח - במיכל במקום בטבליות, ירקות, פירות, בשר וקטניות - בתפוזות במקום במארז מוכן, חומרי ניקוי - בשקיות גדולות ולא בקופסאות.

מה? העדיפו תוצרת מקומית

למה? שינוע מוצרים גורם לבזבז משאבי טבע ולזיהום סביבה. תוצרת מקומית דורשת פחות שינוע ופחות עיבוד תעשייתי (הנדרש לצורך עמידה בשינוע יקר וארוך).

איך? אם קיימת אפשרות, העדיפו תוצרת מקומית על יבוא.

רעיונות בתחום הצרכנות

מה? לתת במקום לזרוק

למה? כשאתם נותנים מוצר שאינכם צריכים מישהו משתמש בו במקום לרכוש חדש. התועלת משולשת: עזרה לזולת, פחות אשפה, פחות בזבוז משאבים.

איך? פרסמו באתרים המיועדים לכך (יד 2, אגורה וכד'), הביאו לאתרי איסוף.

"כך אנו פועלים"

- איסוף סדיר וכן מבצעי איסוף של בגדים לתרומה.
- מבצעי איסוף ספרים לתרומה.
- תרומה של מחשבים ישנים ומדפסות.
- אתר קח - תן למוצרי יד שנייה, בפורטל הבנק.

מה עושה עץ אחד בשנה?

מאפשר קיום חיים
של מגוון יצורים סביבו

מייצר 700 ק"ג חמצן

בולע 80 ק"ג של
מזהמים כולל
מתכות רעילות

קולט 30 ק"ג של
פחמן דו חמצני

מסייע להורדת
הטמפרטורה בקיץ
עד 4 מעלות

בולם סחף קרקע

מטהר 100000
מטרים מעוקבים של
אוויר מזוהם

משמש בית לעשרות
ציפורים

ממתן נזקים של
רעידות אדמה בעזרת
מערכת שרשיו

סופג 20 ק"ג אבק

לפרטים נוספים:

דואר אלקטרוני:

avraham.barilan@mailpoalim.co.il

ניתן להוריד קובץ דיגיטלי של חוברת זו באזור
אחריות חברתית שבאתר בנק הפועלים (דרך
הבר התחתון):

www.bankhapoalim.co.il